

КЛЮЧОВІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ

KEY TRAINING METHODS OF FUTURE INTERPRETERS' DIALOGICAL SPEAKING IN THE SPHERE OF SAFEGUARDING OF STATE SECURITY

Стаття присвячена розгляду ефективних методик навчання діалогічного мовлення майбутніх перекладачів, спеціалізованих у сфері забезпечення державної безпеки. Детально аналізуються ключові підходи, серед яких особливу увагу приділяють вправленню, використанню case-study та рольової гри. Розкриваються педагогічні принципи та практичні аспекти впровадження цих методик, надаючи чіткі рекомендації щодо їхнього ефективного використання у навчальному процесі. Стаття є незамінним ресурсом для викладачів та майбутніх перекладачів у сфері державної безпеки, допомагаючи підготувати фахівців з високим рівнем комунікативних навичок та професійних компетенцій.

Діалогічне мовлення у сфері забезпечення державної безпеки має важливе значення для майбутніх перекладачів. Стаття присвячена методиці навчання цієї ключової навички у майбутніх фахівців, які готуються до роботи в сфері державної безпеки та перекладу. Стаття детально розглядає методи, які можуть бути використані для ефективного навчання діалогічного мовлення; висвітлює важливість вправлення, де курсанти мають можливість практикувати активний та ефективний діалог на теми, пов'язані з державною безпекою. Крім того, стаття розглядає використання case-study, що дозволяє курсантам аналізувати реальні ситуації та приймати обґрунтовані рішення на основі засвоєних знань. Особлива увага приділяється рольовим іграм як ефективному засобу навчання. Імітація ситуацій з реального життя допомагає курсантам розвивати навички комунікації, аналізу і вирішення проблем в контексті державної безпеки.

Ця стаття є цінним джерелом для викладачів та навчальних закладів, що спеціалізуються на підготовці майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки. Вона пропонує конкретні методи та приклади, які можна впровадити в навчальний процес для досягнення високого рівня діалогічного мовлення у курсантів і підготовки їх до успішної кар'єри в цій важливій галузі.

Ключові слова: методика навчання перської мови, перськомовна компетентність в діалогічному мовленні, перекладач у сфері

забезпечення державної безпеки, перська мова.

The article is devoted to the consideration of effective methods of teaching dialogic speech of future interpreters specialized in the sphere of safeguarding of state security. Key approaches are analyzed in detail, among which special attention is paid to exercises, the use of case studies and role-playing. Pedagogical principles and practical aspects of the implementation of these methods are revealed, providing clear recommendations for their effective use in the educational process. The article is an indispensable resource for teachers and future interpreters in the sphere of safeguarding of state security, assisting in preparation of specialists with a high level of communication skills and professional competencies.

Dialogic speech in the sphere of safeguarding of state security is important for future interpreters. The article is devoted to the methodology of teaching this key skill to future specialists who are preparing to work in the sphere of safeguarding of state security and interpretation. The article examines in detail the methods that can be used to effectively teach dialogic speech; highlights the importance of an exercise where cadets have the opportunity to practice active and effective dialogue on topics related to state security. In addition, the article considers the use of case-study, which allows cadets to analyze real cases and make well-grounded decisions based on the acquired knowledge. Special attention is paid to role-playing games as an effective means of learning. Imitation of real-life situations helps cadets develop communication, analysis and problem-solving skills in the context of state security.

This article is a valuable resource for educators and educational institutions specializing in the training of future state security interpreters. It offers specific methods and examples that can be implemented in the educational process to achieve a high level of cadets' dialogic speaking and prepare them for a successful career in this important sphere.

Key words: Persian language teaching methodology, Persian speaking skills in dialogue, interpreter in the sphere of safeguarding state security, Persian language.

УДК 37.091.33:811=222.1'06:351.746.1
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/64.2.15>

Осядла Т.В.,

ст. викладач кафедри східних мов
Навчально-наукового гуманітарного
інституту Національної академії
Служби безпеки України

Постановка проблеми у загальному вигляді полягає в розгляді методики навчання діалогічного мовлення майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки з огляду на визначення ключових методів таких навчальних процесів, а саме – вправлення, case-study та рольової гри. Навчання діалогічному мовленню вимагає системного підходу до формування мовних і мовленнєвих навичок курсантів, які будуть працювати в сфері державної безпеки. Ця проблема важлива через потребу у висококваліфікованих фахівцях,

які зможуть ефективно спілкуватися в діалогічних ситуаціях, включаючи професійний переклад та взаємодію у сфері державної безпеки. Необхідно визначити оптимальні методи навчання, які сприятимуть розвитку відповідних навичок у курсантів і забезпечать їхню успішну професійну підготовку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій у галузі методики навчання діалогічного мовлення майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки свідчить про актуальність та важливість цієї теми. Формування компетентності

в іншомовному діалогічному мовленні в останні роки зазнало глибокого вивчення в теорії та практиці навчання: Л. Крисак (навчання майбутніх лікарів загальної практики англомовного професійно орієнтованого діалогічного мовлення) [8]; Ма Мін (методика навчання усного китайського діалогічного мовлення майбутніх філологів) [10]; А. Медведчук (формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні у майбутніх менеджерів з адміністративної діяльності) [12]; Л. Ананьєва (навчання курсантів мовних спеціальностей професійно спрямованого діалогічного мовлення з використанням ділової гри) [2]; Л. Гайдукова (формування професійно орієнтованої компетенції в діалогічному мовленні у майбутніх учителів англійської мови) [4]; О. Коноп (навчання майбутніх філологів англійського діалогічного спілкування з використанням відеофонограми) [6]; Г. Кравчук (навчання курсантів технічних спеціальностей професійно орієнтованого англійського на основі текстів науково-технічної реклами) [7]; С. Литвиненко (навчання іншомовного діалогічного спілкування з використанням фонограми та відеофонограми) [9]; Л. Максименко (навчання професійно спрямованого діалогу майбутніх менеджерів невиробничої сфери) [11]; А. Медведчук (формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні майбутніх менеджерів з адміністративної діяльності) [12]; О. Метьолкіна (формування іншомовної компетенції у діалогічному мовленні курсантів-митників) [14]; Я. Окопна (навчання діалогічного мовлення майбутніх працівників сфери обслуговування в процесі вивчення німецької мови після англійської) [17].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Нещодавні дослідження і публікації, пов'язані з методикою навчання діалогічного мовлення майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки, внесли вагому конкретизацію до загальної проблеми. Серед ключових невирішених питань та аспектів: визначення оптимального співвідношення методів (існують підходи, що вказують на важливість різноманітності методів, таких як вправлення, case-study та рольові ігри, однак важливо розібратися в тому, яким чином ці методи можуть бути оптимально поєднані та адаптовані для досягнення найкращих результатів у навчанні діалогічного мовлення); оцінка ефективності методик (питання вимірювання ефективності використовуваних методик залишається актуальним, дослідники потребують створити чіткі критерії та інструменти для оцінки досягнутого прогресу у розвитку мовленнєвих навичок курсантів); індивідуалізація та адаптація (з урахуванням різних потреб та рівнів підготовки курсантів, дослідники повинні розглядати можливості індивідуалізації навчального процесу та

адаптації методик до конкретних груп курсантів); питання оцінки та відбору матеріалів (важливо визначити, які саме вправи, кейси і сценарії рольових ігор є найбільш відповідними для навчання діалогічного мовлення в контексті забезпечення державної безпеки, а також як вони можуть бути оптимально підібрані та оцінені з точки зору педагогічної ефективності); адаптація до змін у сфері забезпечення державної безпеки (оскільки ця сфера постійно змінюється, важливо розглянути, як методики навчання можуть бути адаптовані до нових викликів та вимог, що виникають у цій сфері). Ці невирішені аспекти відкривають додаткові можливості для подальших досліджень та вдосконалення методики навчання діалогічного мовлення майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки з метою підготовки висококваліфікованих фахівців.

Мета статті. Метою даної статті є визначення, дослідження та систематизація ключових методів навчання діалогічного мовлення майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки.

Виклад основного матеріалу. Методика навчання діалогічного мовлення майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки передбачає визначення **ключових методів – вправлення, case-study, рольової гри.**

Навчання будь-якого виду діяльності відбувається шляхом вправлення в цьому виді діяльності, відповідно формування мовних навичок, мовленнєвих навичок та вмінь здійснюється у процесі вправлення курсантів у тих діях, які згодом стають навичками та вміннями. Тому **вправленню** як методу навчання відводимо одну з головних ролей. *Метод вправлення визначаємо як спосіб набуття навичок та вмінь у процесі виконання вправ і завдань, які відображають відповідні види діяльності.*

Ключовими поняттями цього методу є «мовна / мовленнєва вправа» і «комунікативне завдання». Вправу розуміємо як планомірно організоване повторне виконання дії (розумової або практичної) з метою її засвоєння або підвищення якості. Мовні вправи, забезпечують усвідомлення курсантами значення і форми мовних одиниць, а мовленнєві – спрямовані на вживання мовних одиниць у спілкуванні в межах певної теми, що можна асоціювати зі змістом висловлювань [13, с. 15]. Відповідно, мовна вправа орієнтована на багаторазове відтворення мовного матеріалу з метою набуття рецептивних та репродуктивних мовних навичок – упізнавання та відтворення лексичних та граматичних одиниць, культурно маркованих мовних одиниць. Мовленнєва вправа спрямована на багаторазове відтворення мовних одиниць у мовленнєвих зразках у рецептивному та репродуктивному мовленні.

Комунікативні завдання розуміємо як вид завдання, який є стимулом до виконання

мовленнєвої дії, сприяє закріпленню пройденого навчального матеріалу, формуванню та вдосконаленню мовленнєвих умінь. Комунікативне завдання не передбачає багаторазового повторення мовних одиниць. Комунікативне завдання орієнтоване на роботу з текстами – читання та аудіювання текстів, продукування усних та письмових текстів, де багаторазовість відтворення мовних одиниць здебільшого неможлива. Саме під час виконання комунікативних завдань майбутні перекладачі набувають умінь продукувати діалоги, конструювати висловлювання щодо фактів/подій, орієнтуватися в соціальній ситуації, ініціювати й здійснювати мовленнєву інтеракцію іноземною мовою в межах суспільно-політичної, професійної та соціокультурної сфер спілкування, умінь продукувати діалоги різних функціональних типів; умінь брати участь (а також перекладати) в дискусіях, бесідах, обговореннях, дебатах, умінь аргументувати, відстоювати свою позицію, відповідати на запитання та коментарі; умінь застосовувати комунікативні стратегії та тактики; набувають умінь вербальної та невербальної поведінки в ситуаціях професійного спілкування перекладача у сфері забезпечення державної безпеки в контексті співпраці України та Ірану.

У методиці навчання оперують поняттями «загальна система вправ», «окрема система вправ» та підсистема вправ. Для формування мовленнєвих компетентностей оперують поняттями «окрема система вправ» [16, с. 189], яка охоплює групи (типи і види) вправ та їхню послідовність з урахуванням етапів формування компетентності в діалогічному мовленні [18, с. 137]. Означена система вправ має охоплювати некомунікативні, умовно-комунікативні вправи та комунікативні завдання, які спрямовані на формування екстралінгвальних знань, лінгвосоціокультурний знань, навичок та вмінь; мовних та мовленнєвих навичок, мовленнєвих умінь, стратегічних умінь.

Спираючись на вимоги до вправ, розроблені вченими (умотивованість, наявність новизни, професійна спрямованість, створення навчально-комунікативних ситуацій у завданні до вправи, культурологічна спрямованість, адекватність [5, с. 41-42; 20, с. 96-97], а також враховуючи зміст навчання діалогічного майбутніх перекладачів сфери забезпечення державної безпеки, вважаємо, що система прав для формування компетентності в діалогічному мовленні повинна відповідати таким **вимогам**:

- вправи мають передувати завданням;
- вправи повинні містити достатню кількість повторень для того, щоб сформувані відповідні навички;
- вправи і завдання повинні мати новизну – містити нову соціокультурну інформацію, інформацію, пов'язану зі сферою захисту державної

безпеки, мовні одиниці, мотивувати курсантів до застосування нових стратегій, тактик мовлення, елементів вербальної та невербальної поведінки;

- вправи та завдання повинні мати чітку інструкцію;

- вправи та завдання повинні відповідати цілям та змісту формування компетентності в діалогічному мовленні майбутніх фахівців-перекладачів;

- комунікативні завдання повинні моделювати ситуації професійної діяльності майбутнього перекладача у сфері забезпечення державної безпеки;

- вправи та завдання мають складати чітку систему, яка передбачає їхню послідовність та ієрархію;

- вправи та завдання повинні ґрунтуватися на окреслених вище підходах та принципах навчання;

- у процесі виконання комунікативних завдань курсанти повинні набувати умінь вербальної та невербальної поведінки, необхідної для професійної діяльності перекладача у галузі забезпечення державної безпеки;

- під час виконання вправ та завдань має бути належний контроль з боку викладача, взаємоконтроль та самоконтроль.

Формування компетентності в діалогічному мовленні, яка охоплює екстралінгвальний, лінгвосоціокультурний, мовно-мовленнєвий та стратегічний компоненти, на наше переконання, потребує розширення методів навчання та інтеграції комунікативних завдань з методами case-study та рольової гри.

Case-study (або кейс-метод) Методика ситуативного навчання, заснована на реальній дійсності та реальних проблемах, що вимагає від учня доцільного рішення в запропонованій ситуації. Містить опис конкретної практичної ситуації з постановкою проблеми, довідкову та додаткову інформацію про ситуацію, методичні матеріали та вказівки. Розвиває вміння визначати проблему, розглядати її з усіх боків, здійснювати пошук інформації, якої бракує, аргументувати свою точку зору; забезпечує розвиток мислення та міжпредметні зв'язки [23, с. 7].

Метод кейсів передбачає використання реальних життєвих ситуацій у педагогічних цілях, ці ситуації вивчаються індивідуально та обговорюються в групах за участі викладача [22]. Кейс-метод охоплює методично організовані навчальні матеріали (друковані тексти, мультимедійні матеріали, які відображають ситуації професійної діяльності майбутніх фахівців), які орієнтовані на інтегроване розширення предметної компетентності та формування комунікативних умінь [19, с. 58] метод кейсів є релевантним для навчання розмовної взаємодії. М. Ключова вживає термін «комунікативно-пізнавальний кейс», який охоплює професійно орієнтовані іншомовні

навчальні тексти, котрі містять комунікативно-пізнавальні завдання, відібрані з урахуванням компетентностей, а також репрезентують алгоритми й різноманітні варіанти вирішення найбільш типових виробничих задач. Комунікативно-пізнавальний кейс є, на нашу думку, релевантним навчання діалогічного мовлення майбутніх перекладачів, оскільки саме такий кейс здатний поєднати фахову інформацію, пов'язану із забезпеченням державної безпеки у сфері співпраці України та Ірану, з розвитком умінь діалогічного мовлення. Комунікативно-пізнавальний кейс дозволить курсантам набутти поведінкових умінь спілкування у сфері співпраці з забезпечення державної безпеки, комунікативних стратегій та тактик.

Кейс-метод у формуванні перськомовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх перекладачів розуміємо як технологію навчання, яка охоплює методично організовані навчальні матеріали (друковані та аудіотексти, зокрема документи, які стосуються співпраці українців та іранців у галузі забезпечення локальної та глобальної безпеки, тексти про культуру Іранців, про їхню поведінку під час спілкування), які орієнтовані на забезпечення курсантів необхідними предметними та соціокультурними знаннями, лексичними знаннями, уміннями діалогічного мовлення, використання комунікативних стратегій та тактик у ситуаціях професійного спілкування в сфері забезпечення державної безпеки.

Кейс-метод має низку переваг у практиці навчання діалогічного мовлення майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки:

- кейс має закладати основи тренінгової діяльності – комунікативно-фахової;

- кейс інтегрує екстралінгвальний, лінгвосоціокультурний, мовно-мовленнєвий та стратегічний компоненти компетентності в діалогічному мовленні, розвиває комплексно: екстралінгвальний компонент міститься в матеріалах кейсу, які курсанти опрацьовують, набувають предметної компетентності, мовно-мовленнєвий та стратегічний компоненти реалізуються в комунікації, під час обговорення проблеми;

- кейс спрямований на досягнення таких цілей [2, с. 17-18]: практична – формування у курсантів іншомовної компетентності в діалогічному мовленні; професійно орієнтована – набуття фахових знань зі сфери забезпечення держбезпеки, уміння аналізувати, інтерпретувати, структурувати інформацію; лінгвосоціокультурна – розширення загального світогляду курсантів щодо культури Ірану, набуття знань культурно маркованої лексики та навичок її вживання в говорінні, набуття елементів вербальної та невербальної поведінки у діловому спілкуванні з іранськими партнерами; розвивальна – розвиток умінь індивідуальної й групової роботи, рефлексії;

- кейс уможливує моделювання ситуацій, у яких курсанти навчаються спілкуватися у типових соціально-комунікативних ролях;

- кейс сприяє розвитку самостійного креативного мислення, умінь слухати та враховувати думку партнера, висловлювати свою точку зору, навчаються працювати в команді та знаходити найбільш ефективно рішення поставленого завдання, вирішення проблеми;

- кейс сприяє розвитку умінь опрацьовувати інформацію: аналізувати, класифікувати, виділяти головне / другорядне, синтезувати, занотовувати важливе, розвиткові рефлексії.

Услід за Н. Волковою [3] визначаємо такі вимоги до кейсів:

- кейс має визначати чіткі завдання, які відображають екстралінгвальний, лінгвосоціокультурний, мовно-мовленнєвий та стратегічний компоненти компетентності в діалогічному мовленні;

- завдання мають мотивувати курсантів до пошуку нової інформації, дослідження окремих проблем;

- кейси повинні містити достатню кількість матеріалів для реалізації поставлених цілей – фахових та комунікативних; достатність матеріалів уможливує здійснення діалогічного мовлення в цілому;

- наявність варіантів вирішення проблеми; саме це спонукатиме курсантів до діалогу, до дискусії, до обміну думками, а відтак і до застосування різних стратегій та тактик мовлення;

- матеріали мають бути актуальними, цікавими, відображати реальні події та процеси, які притаманні співпраці українців та іранців у сфері забезпечення державної безпеки, глобальної безпеки;

- матеріали кейсів повинні мотивувати курсантів до інтеракції, вироблення та прийняття спільних рішень.

Поділяючи висновки О. Бігич [2, с. 19-20], І. Романова, О. Ярошенко [21, с. 22], вважаємо, що навчання діалогічного мовлення за кейс-технологією має здійснюватися у два етапи: 1) підготовчий, який полягає у самостійному опрацюванні матеріалів кейсу кожним курсантом, одержання та осмислення інформації; пошук та опрацювання курсантами джерел інформації [2, с. 19-20]; 2) основний етап, орієнтований безпосередньо на обговорення окресленої в навчально-пізнавальних матеріалах кейсу професійної проблеми, моделювання комунікативних ситуацій, власне діалогічне мовлення [2, с. 19-20]. Основний етап вважаємо доцільним реалізувати з використанням методу рольової гри, тим самим інтегрувавши ці два методи. Саме в рольовій грі найбільш доцільно змоделювати комунікативні ситуації, які відтворюють процес співпраці українців та іранців у сфері забезпечення державної безпеки, переговорні процеси між країнами, а також

відображають роль перекладача в цьому процесі.

Рольова гра належить до інтерактивних методів навчання. Вона є умовним відтворенням її учасниками реальної практичної діяльності людей, створює ситуації реального спілкування. Мета рольової гри полягає у формуванні та розвитку мовленнєвих навичок та умінь в умовах, максимально близьких до умов реального спілкування. Передбачає розподіл курсантів за ролями та розігрування ситуацій спілкування відповідно до теми та ролей курсантів. Зазвичай курсанти отримують належну інформацію про роль та про ситуацію, в якій він перебуватиме [24]. У підготовці майбутніх перекладачів у галузі забезпечення державної безпеки рольову гру розглядаємо як різновид ділової гри, яка є засобом відтворення предметного і соціального змісту майбутньої професійної діяльності фахівця. Використання гри та вміння створювати мовленнєві ситуації стимулює курсантів до навчання мови та викликає бажання спілкуватися, удосконалювати свої вміння. Під час гри більшість курсантів можуть презентувати та виразити себе, покращити вміння усного мовлення; вони вчаться входити в ситуацію, пережити та співпережити.

Рольова гра є однією з форм організації мовленнєвої ситуації, що використовується в навчальних цілях. В основі рольової гри лежить організоване спілкування відповідно до розподілених між курсантами ролями та ігровим сюжетом. Тож рольова гра передбачає моделювання комунікативних ситуацій, типових для професійної діяльності, де чітко окреслюються адресат та адресант, мета, причина, код, стиль, стан мовців, місце, час та соціум. Рольова гра як метод навчання перськомовного діалогічного мовлення майбутніх перекладачів передбачає моделювання ситуація ділового переговорного процесу, який орієнтований на обмін інформацією, створення партнерських відносин, вироблення спільних дій та позицій у сфері забезпечення безпеки України та Ірану, а також відповідних регіонів чи навіть глобальної безпеки. Перекладач у цьому процесі виконує функцію посередника.

Відповідно, основними ролями в моделюванні ситуацій названого вище переговорного процесу є: працівники органів забезпечення служби безпеки («переговорники») та перекладачі. Втілення таких ролей, а також ротація «переговорників» та «перекладачів» уможливує інтеграцію навчання діалогічного мовлення і перекладу. Така інтеграція в контексті окресленого змісту навчання діалогічного мовлення майбутніх перекладачів передбачає такий формат ігрової взаємодії:

– «переговорники» (два чи декілька) обговорюють певне питання українською мовою, а перекладач перекладає їхній діалог перською мовою синхронно / послідовно;

– один українськомовний «переговорник», а інший (інші) перськомовні, перекладач здійснює двосторонній синхронний або послідовний переклад діалогу;

– перекладач домовляється про умови своєї роботи з перськомовним партнером; перекладач обговорює з перськомовним партнером особливості перекладу тексту;

– курсанти міняються ролями «переговорник» / перекладач.

У процесі розроблення рольових ігор спираємося на вимоги до них, окреслені В. Мільрудом:

– рольова гра повинна викликати інтерес у курсантів та стимулювати мотивацію до вивчення мови;

– ситуація, обрана для рольової гри має бути максимально наближена до реального спілкування;

– рольова гра повинна бути добре продуманою і підготовленою як з боку змісту, так і з боку форми;

– у процесі гри має бути максимально відпрацьований вивчений мовленнєвий матеріал (у курсантів мають бути сформовані лексичні та граматичні навички, а також вміння діалогічного мовлення на рівні, достатньому для змодельованої ситуації);

– рольова гра має бути схвалена всіма учасниками і мати доброзичливий характер;

– активна участь викладача в рольовій грі, модерація викладачем гри [15, с. 10].

Окрім того, на нашу думку, курсанти мають усвідомлювати навчальні функції ділової гри і максимально намагатися слідувати інструкціям, застосовувати актуальні мовні одиниці, дотримуватися вербальної та вербальної поведінки ділового спілкування, використовувати різноманітні стратегії та тактики спілкування відповідно до комунікативної мети комунікації, навчатися міжособистісної взаємодії. Рольова гра повинна бути максимально забезпечена інформаційними матеріалами, мовними матеріалами, містити чіткі інструкції, бути забезпеченою необхідними предметами.

Висновки. У підготовці майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки метод рольової гри спрямований на реалізацію лінгвосціокультурного компонента (зокрема формування вміння користуватися лінгвістичними маркерами соціальних стосунків Ірану, навичок використання мовних засобів відповідно до ситуації спілкування, навичок адекватного використання невербальних засобів та елементів невербальної поведінки, адекватної іранській культурі); мовно-мовленнєвого компонента (набуття умінь здійснювати діалогічне мовлення), стратегічний компонент (уміння застосовувати комунікативні стратегії та тактики). Пропонований формат рольової гри здатний інтегрувати процес формування у майбутніх перекладачів умінь діалогічного мовлення

та умінь перекладати усне діалогічне мовлення. Основними методами навчання визначено вправлення, case-study, рольову гру.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Ананьєва Л. В. Навчання студентів мовних спеціальностей професійно спрямованого діалогічного мовлення з використанням ділової гри (фр. мова): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2002. 21 с.
2. Бігич О. Б. Електронний кейс як засіб формування у майбутніх менеджерів туризму міжкультурної компетентності. *Іноземні мови*. 2017. № 3. С. 17–22.
3. Волкова Н. П., Тарнопольський О. Б. Моделювання професійної діяльності у викладанні навчальних дисциплін у вишах. Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2013. 228 с.
4. Гайдукова Л. В. Формування професійно орієнтованої компетенції в діалогічному мовленні у майбутніх учителів англійської мови: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2007. 342 с.
5. Гутник В. М. Вправи для формування фонетичної компетенції у комунікативному вступному корективному курсі. *Іноземні мови*. 2013. № 4. С. 41–51.
6. Конотоп О. С. Методика навчання майбутніх філологів англійського діалогічного спілкування з використанням відеофонограми: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2010. 265 с.
7. Кравчук Г. В. Методика навчання студентів технічних спеціальностей професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення на основі текстів науково-технічної реклами: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2010. 364 с.
8. Крисак Л. В. Методика навчання майбутніх лікарів загальної практики англомовного професійно орієнтованого діалогічного мовлення: дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2016. 285 с.
9. Литвиненко С. П. Загальні характеристики вправ для навчання іншомовного діалогічного спілкування з використанням фонограми та відеофонограми. *Вісник Чернігівського національного університету*. 2011. Вип. 92. С. 166–170.
10. Ма Мінь. Методика навчання усного китайського діалогічного мовлення майбутніх філологів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2018. 199 с.
11. Максименко Л. О. Навчання професійно спрямованого англомовного діалогу майбутніх менеджерів невиробничої сфери: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2012. 285 с.
12. Медведчук А. В. Формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні у майбутніх менеджерів з адміністра- тивної діяльності: дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2019. 296 с.
13. Методика навчання іноземних мов у закладах вищої освіти: колективна монографія / В. Шовковий, І. Валентон, Т. Дружченко, Т. Кавицька, А. Кавицький, О. Квасова, А. Кравченко, В. Осідак, О. Патієвич, Р. Радчук, І. Романов, Н. Сем'ян, Н. Сорокіна, Т. Шовкова; за заг. ред. В. Шовкового. Київ: Лів-принт, 2021. 292 с.
14. Метьолкіна О. М. Формування англомовної професійно орієнтованої компетенції у діалогічному мовленні майбутніх митників: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2012. 241 с.
15. Мильруд Р. П. Организация ролевых игр на уроке. *Иностранные языки в школе*. Москва, 1987. № 3. С. 8–13.
16. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних ун-тів / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін.; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.
17. Окопна Я. В. Засоби навчання діалогічного мовлення майбутніх працівників сфери обслуговування в процесі вивчення німецької мови після англійської. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: «Педагогіка та психологія»*. 2009. Вип. 16. С. 109–116.
18. Осадча Н. В. Формування у старшокласників лінгвосоціокультурної компетентності в англомовному читанні на уроках країнознавства: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2018. 248 с.
19. Романов І. І. Методика диференційованого формування англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні майбутніх правознавців: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2019. 235 с.
20. Складенко Н. К. Сучасні вимоги до вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь. *Іноземні мови сьогодні і завтра: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 13-14 травня 1999 р.)*. Тернопіль. 1999. С. 96–97.
21. Ярошенко О. В. Вправи для формування у майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні на основі кейс-методу. *Іноземні мови*. 2013. № 4. С. 21–28.
22. Albert P. Automne 1980. Comment construire un bon cas? *Enseignement et Gestion, nouvelle série*. 1980. No 15.
23. Heale R., Twycross A. What is a case study? *Evid Based Nurs January*. 2018. Volume 21. No 1. P. 7–8.
24. Thomas D. Case Studies for ELT: a source of motivation. *Cahiers de l'APLIUT* [Online]. Vol. XXII. N°2. Online since 18 April 2013, connection on 11 November 2021.